

Akademiets Budget. Jeg maa først modfige den Paastand, at Administrationen uden videre Hensyn til Akademiets Statuter har forandret Skolepengene, thi naar man vil eftersee Bestemmelsen angaaende Skolepenge i Sorø Skole og det tilhørende Akademi, saa er denne Sag meget simpel, idet der i Statutterne er sagt, at Skolepengene for en Elev i Akademiet skal være 200 Rd. om Aaret og for skoleføgende Elever, der ikke have Ophold paa Akademiet, 30 Rd. om Aaret. I 1837 bleve Skolepengene for Akademiets Elever nedsatte fra 200 Rd. til 128 Rd., men i 1852 bleve de efter Folkethingets Forslag igjen forhøiede til 160 Rd., paa hvilket Punkt de endnu staae, medens der derimod endnu ikke er foretaget nogen Forandring med Skolepengene for de skoleføgende Elever; Betalingen for dem staaer endnu paa det samme Punkt, som da Statutterne udkom. Administrationen har kun anseet sig berettiget til at nedsætte Skolepengene indenfor de statutmæssige Grændser, men den har aldrig anseet sig berettiget til at forhøie dem derudover. Statutterne af 1827 ere steds i alle de Forestillinger, der foreligge om Sorø Akademi, betragtede som de almindelige Grundbestemmelser, der ikke bør undergaae nogen Forandring uden ad Lovgivnings-Beien, og Akademiet er nedlagt efter kongelig Resolution af April 1849, dengang Kongen endnu var absolut. Da Skolepengene sidst bleve forhøiede, blev dette ikke vedtaget her i Thinget, men der blev blot sagt, at man anfaae det rigtigst, at Regjeringen forhøiede dem, og derpaa stete den omtalte Forhøielse fra 128 til 160 Rd.; dette var imidlertid ikke blot indenfor Statutterne, men den derom udtømte Bestemmelse havde tillige det Tillæg, at Forhøielsens ikke skulde gjælde for de Elever, der allerede vare indsatte i Opdragelsesanstalten, og jeg troer, det var en meget væsentlig Tilføining. Denne Tilføining har imidlertid Fi-

nantsudvalget udeladt, og saaledes bliver altsaa den Forhøielse, her foreslaaes, strengere end de tidligere; den passer ikke med de tidligere Forhøielser, og naar den ærede Rigsdagsmænd for Maribo Amts 4de Valgfreds paastaar, at det tilkommer Administrationen at forandre Skolepengene, saa kommer jo Finantsudvalgets Forslag i Strid med hans Uttringer, thi her skal det jo vedtages ved en Lov, ved Afstemning i Thinget, og det bliver jo altsaa slet ikke overladt til Administrationen at bestemme det. Jeg for mit Bedkommende vil ikke have Noget imod, at Administrationen forhøier Skolepengene for Eleverne i Opdragelsesanstalten, dersom den anseer det for hensigtsmæssigt, men jeg er imod, at de forhøies ved Lov, og dernæst er jeg absolut imod, at Skolepengene for de skoleføgende Elever forhøies ved Finantsloven, thi Statutterne kunne, saavidt jeg endnu formaaer at indsee, kun omgjøres ved Lov. Man betragter saa gjerne Sorø Skole ligesom en anden Skole. Den ærede Ordfører mener, at hvad der passer for Sorø Skole, ogsaa passer for Aarhus og andre latinske Skoler, og omvendt; men det maa jo dog erindres, at der ved testamentariske Bestemmelser og Fundatser er henlagt meget betydelige Understøttelser til den Skole, der findes i Sorø, og før man benytter disse Midlers aarlige Renter til andre Indretninger, maa det dog være en Forpligtelse, overensstemmende med Statutterne, at sørge for, at denne Skole udstyres behørigt; dette troer jeg kan bruges som Indvending imod at forhøie Skolepengene. Nedsættelsen af Skolepengene i 1837 stete for at skaffe Skolen Tilgang, og jeg troer ogsaa, at Sorø Akademiets Rigdom og Hensigt med de Midler, der ere henlagte derunder, maa være en Bevæggrund til at bevilge de 400 Rd., der ere forlangte til Udsager.